

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Véget ért a frankügy parlamenti vitája

A miniszterelnök, belügyminiszter és igazságügyminiszter válasza az ellenzéki támadásokra - Bethlen István gróf megállapította a baloldal felelősségét a frankügy külföldi elmérgesítésében s a forradalmi szellem szításában

A kormánypárt és a keresztyén pártok a többségi jelentést fogadták el

A nemzetgyűlés mai ülésén **Rupert Rezső** végtelenül unalmas és értelmetlen szóadása után a frankvitában **Apponyi Albert** gróf személyes kérdésben visszautasította Nagy

Az igazságügyminiszter beszéde

Pesthy Pal igazságügyminiszter válaszul ezután a vitában elhangzottakra. Kijelentette, hogy a kisebbségi vélemény a nyomozás során kisebb kiderített tényállásba visszamenőleg vonja le a következőket.

Sorra kimentatja a kisebbségi vélemény egyes megállapításait.

A vádirat ellen emelt kifogásokra vonatkozólag kijelenti, hogy a vádirattal szemben lefektetett vád nem kötelező a bíróságra, amely saját hatáskörében minősíti a bűncselekményt. Megállapítja, hogy a kisebbségi jelentést

az objektívitás hiánya és a rosszhiszeműség jellemzi.

Ezután rámutat arra, hogy az ismeretes szokások közül kettőt bírói határozattal szüntettek meg, a harmadik szokásban pedig most újabb megindították az eljárást.

A nyomozati eljárás közepén mu-

A belügyminiszter válasza

Rakovszky Iván belügyminiszter: A baloldalon igazságkeresés ürügye alatt vádakat keresnek. Ha valóban az igazságot keressük, akkor abból kell kiindulnunk, hogy szigorú büntetés érje azokat, akik bűnösök, viszont ne érjen vád senkit, aki nem az.

Hajtóvadászat jellege volt az ellenzék igazságkeresésének.

(Nagy zaj a baloldalon.)

Rakovszky: Ennek a hajtóvadászatnak az volt a célja, hogy minél több vád kerüljön terítékre. (Folytonosan tart a nagy zaj a szélső baloldalon.)

Rakovszky: Nem foglalkoztak a szónokok a vita során a bűncselekmény megítélésével sem. Ebben a bűncselekményben vannak súlyosbító és enyhítő körülmények. Ha valaki egy bűncselekményt követ el, amely alkalmas arra, hogy ellentétet hozzon létre köztünk és a nagyhatalmak között, ezáltal az ország érdekeit veszélyezteti és ez súlyosbító körülményt jelent. (A szociáldemokraták állandó ordításai igyekeznek a belügyminiszter beszédét zavarni.)

Rakovszky: A vita folyamán a baloldali szónokok egyáltalában nem tisztogattak a bűnös fanatizmus és bűnös nyereségvágy között. Meg-

Vincének az állítását, hogy elhallgatja a Windischgraets-fele jegyzeteket, bár azokról tudott. Apponyi gróf kijelentette, hogy a naplót sohasem látta.

lasztásokért bárkit felelőssé tenni jogi analofabétizmus. A kormányt nem lehet vádolni azért sem, hogy Nadossy, Kuriz és Gerő nem jelentek meg a frankbizottság előtt, miután senkinek sincs jogában őket arra kényszeríteni. Ea az illetők elhatározásától függött. Vasszonyi azt állítja, hogy a franciák nyomására juttunk a nyomozás mai stádiumába. Ez a megállapítás szolgálhat politikai célokat, de az igazságnak nem felel meg.

Az ellenzéknek a kormánybuktatás a törekvése.

Amikor kijelentették, hogy a frankbizottságban egyik célt sem érik el és így a plénában sem tudnak elérni semmit, akkor jött Pallavicini vádja. Most tehát a bíróság előtt akarnak szerencsét próbálni. Vegül kijelenti az igazságügyminiszter, hogy nyugodt lelkiismerettel áll itt, mert a legjobb lelkiismerete szerint teljesítette kötelességét.

letér az objektív alapról.

Az ellenzék tudatában volt annak, hogy ez az ügy **okában országos, mégis mellékkörülmények kudarcaival igyekezett a kormány bűnösségét megállapítani.** A kormánynak teljes hidegvérrel össze kellett szednie magát, mert látta, hogy két nehéz feladattal áll szembe, az igazságnak feltétlen kiderítése a bűnösök megbüntetésével és hogy

ebből a súlyos ügyből minél kevesebb károsodás érje az országot.

Amikor a kormány azon fáradozott, hogy a fentemlített két szempontot összeegyeztesse, **ezt nem lehet mulasztásnak tekinteni, ez a kormány kötelessége. (Taps és helyeslés a jobboldalon.)**

Az ellenzéknek egy percig sem lett volna szabad a politikai szempontok szerint elbírálnia a bűnvádi iratokat. (Zaj a baloldalon.)

Ha a kormány felelősségét kutatjuk, csak két kérdést lehet feltenni:

vajjon a nyomozás befolyástólmentes savartalanságban folyt-e le és hogy vajjon gondolt-e a kormány arra, hogy ez a bűncselekmény erősen veszélyezteti az ország egyetemes érdekeit.

A kormány mindkét szempontból megtette kötelességét.

(Zaj és gúnyos felkiáltások a baloldaltól.)

Nagy Vince: Nem hazafias aggodalmak miatt tárgyalt a belügyminiszter Nadossyval, hanem mert tussolni akart.

Ubanics: Ehhez én ért csak, én tussolta a Tisza-gyilkosok ügyét.

(Hosszantartó zaj az egész Házban.)

Rakovszky: A kisebbségi vélemény leg súlyosabb vádja vele szemben az, hogy ő megengedte Nadossynak, hogy vallomása előtt közölhesse Windischgraets-cel a vallomásra irányuló szándékát. Az események igazolták feltevéseit. Nadossy akkor röviden elmondta szándékát, mire Windischgraets ugyancsak vallomást tett és erre **bekövetkezhetett mostmár a perrendszerű bizonyítékok alapján mindkettő letartóztatása.**

Kijelenti, hogy az amsterdami távirat teljesen hamis nyomokra vezetett a rendőrséghez, (Zaj és ellentmondás a baloldalon.) Kérdesi, hogyan lehetett volna letartóztatni az amsterdami távirat alapján Windischgraetzot, akit az távirat meg sem emített és Nadossyt is csak anynyiban említette meg, hogy ő szerzett kuirlevelet Jankovichnak. Éppen ő volt az, aki az első perrendszert adta. Nadossy belismerő vallomását megszerezte.

A miniszterelnök beszámolója a genfi tárgyalásokról

Ezután általános érdeklődés közepette **Bethlen István** gróf miniszterelnök állott szófára:

Mielőtt a franküggyel foglalkoznék beszámoló azokról a tárgyalásokról, amelyeket Genfben folytatott.

Már decemberben beszámolt a népszövetségnek arról a kívánságról, hogy minden állami pénz a Nemzeti Banknál koncentrálódjék, hogy lehetetlenné váljék az állami pénzek magánbankokban való elhelyezése. Erődetileg kidolgozott tervünk a következő: Minden állami pénz eszentul a Nemzeti Bank fiókjába megy át, a Pénzügyi Központ, a Postatakarékpénztár, amelyek eddig állami pénzeket is kezeltek, vissza-

A belügyminiszter ezután a francia detektíveknek a nyomozásba való bekapcsolását és részvételét ismertette és hangsúlyozta, hogy a francia kitűlöltek és a magyar hatóságok között többféle félreértés nem volt. Azt a nyomot, amelyet a franciák adtak, nem egészen 8 nap alatt kibogosta a budapesti rendőrség. A rendőrség az ő utasítására dolgozott, nem a franciákéra.

A belügyminiszter ezután felolvasta Vasszonyinak egyik demokratavacsorán elmondott beszédét, amelyben Vasszonyi többek között a belpolitikai helyzettel foglalkozva a következőket mondta:

Klebensberg Kunó gróf már az ország vezérének érzi magát és a fajtáék taraja nagyon megnőtt és most jött ez a kis hamblítás, a földi legyen ezért Négy városa.

Köszönet illeti ezért azt a három magyar, aki olyan messzire elment, hogy a jobb oldalon és a középen, gúnyos közbehírlátások.) Ea a gondolkodása mutatja, hogy **Vasszonyi nem bírja munkát végzett a kisebbségi jelentéssel.**

A belügyminiszter ezután felolvasta azt a táviratot, amelyet **Peyer Károly** akkori belügyminiszter a népbiztosok széksévével kapcsolatosan intézett a határőrséghez, amely **ulatisásokat tartalmazott a népbiztosok segítésére egyben.**

(Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Ha egy kormány megtehette azt, hogy segítségére legyen olyan egyéneknek, akik az országot tönkretették, ne álljanak fel arról az oldalról és ne kifogásolják azt, hogy egy vagy két nappal történtek meg a letartóztatások. (Helyeslés és taps a kormánypártion.)

Rakóczy Ferenc beszédét a kormánypárt padsorainól mondta el. Meg is jegyezte, hogy ezt azért teszi, mert a frankügyben más a véleménye, mint az ellenzéknek.

Az ország andorodik a frankvitától és ennek mielőbb véget kell venni. A kormány felelősségét nem tudják megállapítani. A többségi jelentést fogadja el.

kapják eredeti hivatásukat. Hogy a pénzügyi központ megtudja felelni hivatásának, szükségessé vált az alaptörvény felülvizsgálata, amelyben az állam 25 millió aranykoronával fog részt venni.

a postatakarékpénztár pedig újabb megkezdte békébeil működését.

szükségessé vált bizonyos altruista intézkedések, mint az **Országos Központi Hitelszervezet, az Iparosság Országos Központi Szervezetének megfelelő idővel való ellátás, (Helyeslés.)** Ezek az intézkedések eddig is csak a/ állami pénzek segítségével tudta-

feladatokat megfelelni. Ez az egész akció június 30-ig befejeződik.

A népszövetség előtt a takarékosági bizottság által kidolgozott programot is letárgyaltuk. A takarékosági bizottság által kidolgozott javaslatok a személyzet létszámának csökkentését szemponyjából 2500 emberre terjedne ki és

a pénzügyi miniszternek 15 millió aranykoronát tesz ki.

Kijelenti, hogy ezt az apasztást nem újabb B. István akarják elérni, hanem az újratervezésben levő díjazások be nem töltésével.

Foglalkozunk a menekült tisztviselők kérdésével is. Pontos statisztikai kimutatások alapján megállapítást nyert, hogy

Magyarországon 43.785 menekült tisztviselő van.

Ebből 12.599 nyugdíjas, 3.180 özvegy, 122 arva és 27.815 tényleges tisztviselő. 1918-ban Magyarországon 68 ezer nyugdíjas volt. Most csak Magyarországon, amely területében lakosságában kb. egyharmad, teherbíró képességében pedig 45%-a, Magyarországnak

100.596 nyugdíjasa van.

Ezen a címen 65 millió 960 ezer aranykoronával van megterhelve a költségvetés.

Olyan terhek ezek, amelyet tulajdonképpen nem ennek az országnak kellene viselnie. Ezt a kérdést 3 ízben vetítettük fel a Népszövetség előtt. Sajnos, a Népszövetség döntését még nem hozott. Ezt a kérdést azonban ezuttal is napirenden fogjuk és kell is tartani.

Bethlen: A Népszövetség előtt tett exposéján rendjén megemlékeztem a költségvetésről is. A költségvetés első félévének eredménye újabb felesleggel zárult.

A második felév sem deflációs, bár több adót megszüntettünk, illetőleg leszállítottunk. A krízis azonban a magyar közgazdasági életben úgy az iparban, mint a vállalkozások terén csak úgy lesz megoldható, ha hosszú lejárata kölcsönözhetünk.

Attérek ezután szokra a kérdé-

Bethlen István gróf válasza az ellenzéki támadásokra

A miniszterelnök ezután a franktűzre tért át. Cáfolja, mintha a kormány könnyelműen járt volna el, mikor a számtalan felelőtlen híresztelés közepett nem foglalkozott a franktűzről szóló első közléssel. A betegség félszke a trianoni béke, ez az oka a mérhetetlen bajoknak. Az emberek eszével veszítették el kenyereiket. A másik oldalon pedig a forradalom és az ellenforradalom, amelyek küzdelmét ma is megérezzük a politikai élet.

Ne álltassuk magunkat, igenis

a forradalom szeleme van az országban.

A forradalom a legraffináltabb eszközökkel dolgozik, amely bujkál a büntetőtörvénykönyv paragrafusai között, a lerongyolódott tömegeknek sug ízgató jelszavakat, gyanút sőr mindenki ellen, akinek a közéletben még tisztességes neve van és állást tölt be. Valljuk be,

vannak erők, kívülről, melyek arra törekednek, hogy lángrobbantják ezt a forradalmi szelemet.

(Viharos taps.)

As ellenforradalom szelleme volt az, amely a titkos társaságokat szervezte. A politikai bűncselekmények megszámlálhatatlan általános

szekre, amelyeknek tárgyalását várták egyes politikai körök. A nyugdíjasok helyzete nem maradhat meg abban az állapotban, amelyet az 1921. évi 4. t.-c. állapított meg. Ez alkalommal nem volt szükség arra, hogy ezt az ügyet újból tárgyaljuk, mert hiszen a Népszövetség előtt ez a kérdés már decemberben el volt döntve elvileg, amikor a kormánnyal egyetértve az a kérdést intézte el.

A beruházások kérdésében szintén már decemberben döntött a Népszövetség, amikor a felterjesztett 3 éves beruházási programhoz hozzájárult és a külföldi kölcsön fel nem használt összegéből

50 millió aranykoronát felszabadított.

Bizom benne, hogy mikor a kontroll kérdését tárgyaljuk, ezt is megelégedésre elintézzük.

A pénzügyminiszter, amikor decemberben beszámolt, megmondta, hogy a kormány

a kontroll megszüntetésének kérdését június folyamán fogja felvetni

hivatalos formában. Hamarabb nem is teheti, mert hiszen július 1-én jár le a szanalási időszak. A Népszövetségnek a döntés előtt nemcsak a költségvetést, de a számadást is le kell tárgyalni.

Ast híresztelték, hogy hidegen fogadtak Gombfén, népgyűléseket tartottak ellenem stb. Pozitív tudomásom van arról, hogy ezek a hírek milyen forrásból kerültek ki. Hangsúlyozom, hogy

nem francia forrásból, de nem volna rá büszke a baloldal, hogy honnan.

Volt egy népgyűlés is, amelyet a genfi szociáldemokratapárt rendezett, ezen egy „magyar” szónok, Szende Pal (qunyas derűltég), aki maga is kijelentette, hogy a párisi „magyar” emigráció nevében beszélt. (Gnyas derűltég a kormánypárton.) Baszko vagyok arra, hogy genfi tárgyalásaim alatt csakis ilyen ellenfelekkel találkoztam. (Hészantartó viharos taps a jobboldalon és a középén.)

szimptoma világszerte. Németországban

soha annyi politikai bűncselekményt nem hajtottak végre, mint éppen a szociáldemokrata párt uralma alatt

és még ma is vannak bűncselekmények, amelyeket még nem derítették ki.

Ahhoz, hogy gyökeresen kiirtsunk ezeket a bajokat a gazdasági konszolidációból, a fegyelem, a tekintélyhelyreállításával az éles parlamenti harcoknak az elkerülése szükséges.

(Nagy zaj a baloldalon.) Propper Sándor valamit közbeszólt, mire a miniszterelnök ezeket válaszolja: — Én tudom, hogy a képviselő urat nem tudom kielégíteni és

szégyenem magamat, ha ki tudtam elégteleni.

(A jobboldal és a jobbközép feléülva tapsolja a miniszterelnököt, a baloldal ordítva tiltakozik.)

A miniszterelnök ezután a külügyi vonatkozásokról szól. A magyar kormány francia vonatkozásában nagyon sokat tudott elérni a franktűz előtt.

A jó viszony megrongálása ebben az esetben nem a kormány hibájából következett be, hanem egyes politikai pártok külföldi

hangulatkeltéssel, rágalmak szóráásával és hamis híresztelésekkel falrevezették a francia kormányt.

(Órdsi zaj a baloldalon.)

Bethlen: Nagy aggodalommal hallgattam Andrássy G. uia gróf beszédét, aki azt bizonyítja, hogy a francia kormány semmiféle alapon nem lehet jövőben a magyar kormánnyal. Én mint ellenzéki képviselő nem vállalkostam volna erre.

Ebben a kérdésben az a konklúzióm, hogy a francia nemzet érdekében a frankhamisítás folytán súlyos sérelem érte. Esért a sérelemért elégtételt tartoznak adni, s meg is adjuk olyan szankcióval, olyan büntetések által, amelyek jogosan követelhetők a magyar törvényeknek megfelelően.

Mikor Bethlen István gróf befejezi beszédét, az egységes párt viharos éljenzéssel fogadja, a szélső baloldalon óriási a zaj és a közbe-

szólások özönével kísérik az egységes párt ünneplését.

Az elnök bejeleníti, hogy a házszabályok értelmében

a vitát bezárja.

Ezután megkezdődött a jelentések fölött a szavazás. A nemzetgyűlés Farkas Tibor külön véleményét elveti. A külön vélemény mellett szavazott a baloldali ellenzék, a fajvédőket kivéve.

Nagy Vince határozati javaslatát, mert az házszabályellenesnek nyújtotta be, az elnök nem bocsátja szavazás alá.

Végül a többségi jelentést bocsátja szavazás alá az elnök, szavazás során az egész kormányt, a kereszténypártok, a fajvédők a pártoktól kivülkölül köztül Rákóczy Ferenc és Németh Károly állanak fel.

Az elnök megállapítja, hogy a Ház nagy többsége a többségi jelentést fogadja el.

Az ülés háromnegyed 7 órakor ért véget.

ATROCITÁSOK

A zsidó hős. Nehány hét óta öles cikkekben lelkendezett hódolatot a zsidó sajtó bizonyos Fischer Mihály nevű pesti fajsorsosnak, aki egy lipótvárosi „félelem- és gáncsnélküli lovagként” egyik véres párbajt a másik után vívta meg, egy hősmérsősenek becsületét oltalmazva. Először egy possonyi magyar dzsentri földbirtokost csufoit meg 13 centiméteres kardvágással, utána egy alezredest inzultált és vagdalt ráadásul össze, majd egy katonai vívómestert, utóbb megint egy előkelő magyar urat. Az *Esti Kurir*, a *Magyarország* és *Az Est* s apró vidéki csahosai a hős dicshozoruját fonták a rettenthetetlen Fischer gondör fűrtjei köre, közzölték kissé birkaidomu fotografiáját s véres és kimerítő pontosságú párbajtudósítások során újból és újból védelmet követeltek a rettegethetetlen izraelitának, aki ellen egész párbajlavinát indított — szerintük — a dzsentri és a tisztikar.

A sokat unszolt hatóság végre tényleg megmozdult s nyomozást indított Fischer dalaás bűrének védelmére. És a rendőrség rideg ténykedése egyszerre szétfújta a faji sajtó görögützeit a „magyar zsidóság” bajnokáról. Kiderült, hogy a dallamos nevű párbajhős közönséges *nebuch*, aki nemhogy párbajokat vívott volna, de még a lovagias eljárás elemeivel sincs tisztában. Összes ellenfelei koholt nevek, egész vitézkedése minden alapot nélkülöző humberg, fantasztikus hasugság, zsidó önréklám.

A magyar ököl, amelyben az ősi virtus és becsület parancsára néha napján ma is megvillan a kard, elkeseredetten szorul össze egy pillanatra e legújabb pimaszság halatán. Am hagyjuk. Nemcsupán a magyar lovagias szellemet piszkolták be a Fischerek és a faji párbaj-írók. Gondoljunk csak a többi blöffre: a világhaboru zsidó „hőseire”, meg a Vázsonyi Weiszfeld huszazer zsidó vörössapkáshonvédére.

Mert így van rendjén. Ehez az Európába szakadt komikus negroid törzshöz nem is illenének más hősök.

RISKO BELA

női divatterme
FERENC JÓZSEF-UT 26. SZÁM
Árati a viszonyokhoz képest mérsékelt

Nagy Vince és a felelősség

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A *Hajdúföld* tegnapi számában nagy megrökönyödéssel olvastam, hogy Nagy Vince forradalmi kegyelmes, a zsidóság jótékony kegyelméből s a szocialista pártteror akaratából képünk viselője *vádemelési indítványt tett a kormány ellen*. Nagy Vince ur, mint ékesen kifejtette, csak jogi felelősségét ismeri a kormánynak az ilyen „főbenjáró” ügyekben s ezért óhajtja véd alá vonni a miniszterelnököt és belügyminisztert.

Azt hiszem, Szerkesztő ur, ilyen felelősségrevonásra indítványt tenni a parlament legutolsó Ropertje is alkalmasabb, mint Károlyi hajdani belügyére. Mert ha Bethlen István Nagy Vince ur szerint jogilag felelős a frankhamisítás ügyéért, mit szólunk ahhoz a belügyminiszterhez, aki nem nyomoztatta ki Tisza István gyilkosait. Már pedig azt hiszem, hogy a francia frank hamisítása és a legnagyobb konzervatív államférfiu orvlegyiikolása között nemcsak jogi, de magyar szempontból is van némi különbség. Vádolja Nagy Vincet a belügyminisztert is, mulasztással és felelősséggel. Kérdem: mi okozott szerencsétlen hazánknak nagyobb kárt, a bolsevizmus, vagy a frankhamisítás? Már pedig a politikai hatalom átvételére irányuló kommunista összeesküvést Nagy Vince ur belügyministersége alatt, a gyűjtőfogházban szőtték, mindenféle különösebb titkolódás nélkül.

Ha tehát Nagy Vince szerint a kormánynak vissza kell vonulnia, egyszerű logikai következmény, hogy az ezt hangoztató Nagy Vincének egyetlen pusztulnia kell a magyar közélet szimpadaról.

Mindenesetre végtelenül lesújtó jelenség így is, hogy ilyen letörhető stigmákkal bélyegzett politikai hajótörött nemcsak existálni képes a fórumon, hanem még vádemelésre is jogokat arrogál magának. Tisztelettel egy még ép erkölcsi érzékű III. kerületi választó.

ORIENT SZALLODA

Budapest, Dohány-utca 40.
(A Rókus kórház templomával szemben)

Szobáink árát milyen leszállítottuk.
Fűtést nem számítunk.

Agyagfalvy Hegyi István és Murgács Kálmán hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Városi szerző óriási érdeklődés előzi meg a magyar irodalmi és művészi élet két vezető alakjának Agyagfalvy Hegyi István írónak és Murgács Kálmán dalszerzőnek előadó-estjét. A magas színvonalú előadás, mely

április 11-én este 8 órakor lesz megtartva a Zeneiskola dísztermében, Agyagfalvy Hegyi és Murgács költségeinek legjavát öli fel.

A műsort irredenta és egyéb tárgyú költemények, valamint szebbnél-szebb magyar nóták teszik változatosabbá. A szerzői esten Konecz Aurélné, Kardosonyi Otília és dr. R. Kiss István egyetemi tanár mondanak beszédeket.

Nem akad bérlő a városi birtokokra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács árverés útján akarta bérelni a Hortobágykúdvár—Nyírőréti elnevezésű 357 holdas városi birtokot és március 23-án ki is tűzte az árverést. A szomorú gazdasági helyzetre azonban rendkívül jellemző, hogy mindössze egy árverelő jelentkezett a régi bérlő, Hartstein István személyében.

Hartstein az elmúlt évi jóval magasabb bérosszeggel szemben mindössze 45 kilogramm búzát ígért meg holdanként a legelő béreért.

A városi tanács csütörtökön foglalkozik az árverés szomorú eredményével és előreláthatólag új árverést írat ki.

Könyvelni tanultak az iparosok

A könyvviteli tanfolyam záróvizsgálója

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a miniszter elrendelte az iparosok jórésznének a kötelező könyvvizsgálást. Ennek folytán az Ipartestület mozgalmat indított és néhány héttel ezelőtt sikerült egy könyvviteli tanfolyamot összehozni. 8 hét alatt, mindössze 24 tanórán megtanultak a kétfős könyvvitel összes módjait úgy gyakorlatilag, mint elméletileg.

A kurzust Gadi Endre, a könyvviteli szakiroda igazgatója vezette és a tanfolyam most fejeződött be ünnepélyes záróvizsga keretében. Ezen megjelentek Mester Lajos az Ipartestület alelnöke és Lehner Sándor jegyző a testület nevében és képviselőként, dr. Nagy Béláné, az ipariskola könyvvitel-tanárja, Fitor Ambrus és Koller Ferenc szakosztályi elnökök is még többen.

A vizsgán a szabómesterek meglepő elméleti és gyakorlati tudásról tettek bizonyosságot. Mester Lajos, az Ipartestület alelnöke örömet fejejt ki afölött, hogy a hallgatók ilyen szép eredményt értek el a kétszoros munkát megterhelő munkájáért.

Ezután még Soós András, Fitor Károly és Gadi igazgató szóaltak fel. A tanfolyamon résztvevők közül a következők érték el a legjobb eredményt:

Soós András szakosztályi elnök, Pámpola Ferenc, Tratner Dezső, ifj. Ehrenfeld, Csorba János, Zsibrita Flórián, Hagymási Gyula, id. Ehrenfeld, Mayer Gyula, Keresztessy Sámuel, Kun József, Nánási József, Végh László és Molnár István.

A tanfolyam résztvevői értékes ajándékkal halálták meg Gadi Endre igazgató fáradságos munkáját.

Vakmerő éjszakai rablótámadás a sápi országúton Egy bihartordai cipésmestert három legény utközben kirabolt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kiss Sándor bihartordai cipésmester 1925. október 29-én nyugodtan ballagott hazafelé a sápi országúton. Egyszerre csak egy hatalmas termetű parasztleány hátulról hirtelen megragadta és a földreterpette, majd a mellőre térdelt és pénzét követelt tőle.

A vakmerő támadás késő este történt és olyan hirtelen, hogy Kiss védekezni sem tudott. Mire észreért a nyakában levő viaszosvászontáskát, amelyben egy férfi és egy gyermek télikabát, továbbá gyermeknadrág és kabát volt, két másik legény leszakította a nyakáról, azzal továbbált. Az eset alig egy fél kilométerre történt a falutól és Kiss segítségére siettek és kiszabadították szorongatott helyzetéből a cipésmestert. A lefogott rablóban a sápiak egy Ónodi József nevű fiatal gazdálkodó legényt ismertek fel, akit azonnal átadták a csendőrségnek. A csendőrök a vakmerő legényt letartóztatták. A csendőri nyomozás megállapította a tettestársakat is Kerek Mihály és Vigh Albert sápi legények személyében — Kiderült, hogy az egésznek Ónodi volt az értelmiszerzője, mert a kérdéses napon a sápi vasútállomáson össetalálkozva társaival, rávette őket, hogy menjenek ki vele az országútra, mert ott egy

bihartordai leánnyal akar találkozni és bemutatja őket is a lánynak.

Alig érték azonban az országútra, Ónodi megtámadta az előttük ismeretlen Kisst.

Egy másik alkalommal ugyancsak 1925. október elején Sápon nagyvásár volt, amikor Ónodi egy Kóti József nevű barátjával a forgóhintánál összetalálkoztak. Csavargásuk közben ismét kikerültek az országútra, ahol két biciklistát láttak közeledni. Ónodi követet szedett magához és dobálni kezdte azokat. Az egyik biciklistát, amelyiken Rácz Lajos földesi lakos ült, el is találta és leszállásra kényszerítette, majd odament hozzá és

elvette tőle a megrongált biciklit.

Mindkét bűnügyet tegnap tárgyalt a debreceni törvényszék Serlytanácsa. A vádlottak ittasságukkal védeleket, majd egymást vádolták a követelésével és örökös ellenmondásba keveredtek. A bíróság a tanu vallomások alapján az egy Kóti kivételével, akit fel is mentett a vád alól, megállapította bűnösségüket. Ónodi Józsefet egy rendbeli rablás és egy rendbeli zsarolás bűntettében mondta ki a bíróság bűnösnek és

másfél évi börtönre ítélte,

a vizsgálati fogsággal 4 hónapot kitöltöttnek vett. Kerek Mihályt és Vigh Albertet ugyancsak rablás bűntettében mondta ki bűnösnek fejenként 8-8 hónapi börtönre ítélte. A bűntény felebbesések folytán az ítélőtábla elé került.

Jóteknony homály a városi költségvetés egyes tételei fölött

Az uralkodó rezsím édes titkai, amelyekbe nem hatolhat be profán adófizetői szem

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap napi számunkban már ismertettük Debrecen város 1926. évi költségvetését, amely mint tudvalevő, 8 milliárd korona deficitet tüntet fel. Mára aztán elkészültek a költségvetés 69 nyomtatott oldalra terjedő példányai is, melyet szétszórtan a törvényhatósági bizottság tagjai közt, hogy alkalmuk legyen tanulmányozni az ugynevezett városi gazdálkodás rejtelmeit. Nem hisszük azonban, hogy

a beavatottakon kívül bárki is kitudjon igazolni ebből a számvetületről.

A helyzet ugyanis az, hogy ez alkalommal elhagyták a tételeket megvilágító indoklásokat, és pedig mint hivatalos helyen mondják, azért, mert így 100 oldal nyomtatási költségét megtakarították. Bár nagyon jól tudjuk, hogy a városi nyomdának, ama bizonyos önköltségi drál borsos összegeket tesznek ki, még sem hisszük, hogy éppen csak a takarékoság miatt maradt el az indoklás.

Ennek az indoklásnak az adatai alapján sikerült ugyanis a „Hajdúföldnek,” valamint a jutalék párttól távol álló közgyűlési tagoknak a múlt év folyamán némi betekintést szerezni a városi gazdálkodás személyekkel kapcsolatos anyag részébe. Hosszu időn keresztül tettük szűzvá ezeknek az adatoknak alapján a városi gazdálkodás valódi helyzetét, a költségvetés ellentmondó és valótlanságait. Felvilágosítást váró

követeléseink, amelyek elhangzottak több közgyűlésen is, válasz nélkül maradtak. A választ ugylátszik most a költségvetés szövegét részeseinek még nagyobb homályba burkolásával az indoklás teljes mellőzésével adja meg a magistrátus.

Az 1926. évi költségvetésben még pontról-pontra fel volt sorolva, hogy melyik városi birtok mennyit jövedelmez.

Ma már ez a tétel elmaradt és a 100 holdnál nagyobb és 100 holdnál kisebb mezőgazdasági ingatlanok nagy általánosságánál huzódik meg minden városi birtok. Itt van eltemetve, hogy mennyinek kellene befolyjni innen-onnan, mondjuk például az Óhatról, a Vásáry-féle bérletről, hogy más érdekes dolgokról ne is beszéljenek.

Még jóteknonyabb homály borong azonban a városi vállalatok egyes rovatai fölött. Mindenekelőtt újra hiányzik, hogy

mennyi jutalék van előírva a Schwarz Vilmosoknak

és egyéb felügyelő bizottsági tagoknak. A felügyelőbizottságok ugyanis még nem oszlottak fel, tehát jutalék lesz bőven, mert hiszen egyes vállalatok horribilis hasznót irányoznak elő. Kivétel a városi nyomda, amely 1925-re 1.595.000.000, 1926-ra azonban már csak 827.000.000 korona üzemi feleslegét irányzott elő. Itt aztán a debreceni adófizetők ugyan csak kíváncsiak lehetnek rá, hogy

1925-re befolyt-e az előirányzott összeg és 1926-ra miért kevesebb 767 millióval az előirányzat. Azóta a nyomda hatalmas kölcsönt kapott s ezt az összeget éppen abban a reményben adták meg, hogy ez által növekedni fog a jövedelmezőség. Mindenki azt hirdette, nyilatkozta, hogy csak egyszer legyen meg a kölcsön, óriás arányokban fog növekedni a jövedelem. Most mégis azt látjuk, hogy

a kölcsön meg van, de a jövedelem még annál is kevesebb, mint 1925-ben volt.

Természetesen a jámbor és kíváncsi szemlélőt érdekelne az is, hogy a személyi kiadások című nagy összegű tétel általánosságából mennyi fizetés jut az igazgatónak, mennyi jutalék a felügyelőbizottságnak s végül, hogy például hova tűnt el a vállalat költségei fogatja.

A kocsai ugyanis a költségvetésben nem szerepel, de a valóságban vígan futkározik ide-oda. Néha talán még arra is ráér, hogy egy-egy vadász kirándulást tegyen. Mitán egész bizonyos, hogy a nyomda-vállalat loyai sem ének a friss tavasszi levegőből, kénytelenek vagyunk azt hinni, hogy a fogatot valahova másfelé könyvelték el. A dolog már csak azért is feltűnő, mert a többi vállalatok költségvetésében mindentől fel van véve a fogattartás.

Különös játéka a véletlennek, hogy éppen ennek a most elműlő fogatnak a dolgát tette szavá a Hajdúföld több hónapokon át, amikor is kellemetlen kérdéseink azonban, — hiában vagyunk a Tiszántul legelterjedtebb lapja, — csodálatosképp nem jutottak egyetlen illetékes szemé elé sem.

Használóképpen áll a dolog — már tudnillik a homály tekintetében — a személyi kiadásokkal. Az 1926. évi költségvetésben még részletesen fel volt tüntetve, hogy ki mennyi fizetést kap. A rosszemlékű Felsenfeld-Felméry Ernőtől fel és lefele pontról-pontra felsorolták az illetményeket. Ma az is elmaradt és pedig ugylátszik azért, mert

egyes magasabbrangú tisztviselők esetleg összegyűltek, hogy milyen esetek szüregert taradnának a város és a haza zárt ügyekben.

Egyelőre talán elég ennyi kihagyott részlet a költségvetésből. A március 30-án tartandó közgyűlés még bőven lesz alkalmunk, hogy rávilágítsunk egyes kérdésekre, melyek rendkívül érdeklik Debrecen városának adófizetőit.

A Kántus hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református Kollégium kántusa március 25-én, csütörtökön délután a főgimnáziumban hangversenyt rendez. Műsor:

1. Kossuth-induló. Előadja a főgimnáziumi zenekar.
2. Megajított mond Sz. Kun Béla.
3. A kántus énekesszám.
4. Szaval Sáros Károly.
5. Horváth: A szellőhöz. Éneklő a kántus.
6. Varga Gyula orvostanhallgató Rencz Káth szongorakísérete mellett hegedűdarabokat ad elő.
7. Nem, nem, soha! Éneklő a kántus.
8. Schubert: Induló. Előadja a ref. Leánykősepiiskola és a kántus vegyeskara.
9. Fölolvás: Dezső László.
10. Magyar dalokat énekel Nagygyörgy Sándor.
12. Hegedű Magyar Mihály.
13. Szaval Solymossy Sándor.
14. Npdalokat énekel a kántus.
15. Bihari: Palatinus magyar. Játssza a ref. főgimn. zenekara.

HIREK

1926 március 24. (Szerda)
Prot.: Gábor. Kah.: Gábor fős.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az utóbbi 24 órában csak a Dunántúlon volt csapadék. Sopronban 10. Szentgotthárdon 4 cm. hó esett. A hőmérséklet maximuma 9.4 C. volt. Időjárás: Változó hűvös idő, helyenként csapadékkal, eső, hó.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közli éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővárosi tér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telép).

Denderle Vilmos

Régi egész Magyarországnak hűség, vitéz katonája; új csonka országunk fardhatatlan építő munkása és jövődjé Nagymagyarországnak fanatikusa hívője dől ki az igaz magyarok sorából Denderle Vilmos építész tragikus elhunytával. Az erdélyi oláhsziget szélén Désen nevelkedett izzó hazaszeretőben, amelyet magával vitt katonai szolgálatába is, mint elszánt repülő megfigyelő. Háboru előtti szép fejlődő vállalatát tönkretette a kommunizmus és az oláh megszállás miatt később saját magának is távozni kellett Nagyváradra. Debrecenben újult erővel vette fel az életet a harcot, nagytudását mindenütt megbecsülték, hivatalán kívül is. Minden igaz magyar mozgalmat önzetlen lelkesedéssel támogató tevékenysége mellett valóságos elfelejtette, hogy háboruban szerzett kóros emésztési lassan szervezetét és mint valóban dolgozó embernek szomorú körülményeink között hiányoztak anyagi eszközei is, hogy betegségét megfelelően gyógyíthassa. A néhány héttel ezelőtt új erőre kapott kór 21. évi este végzett vele.

Denderle Vilmos temetése a katolikus temető kapujánál március 25-én délután 4 órakor lesz.

— **Bod Kálmán veszti át a volt Lakatos-tanács vezetését.** A napokban beszámoltunk arról, hogy a Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Bod Kálmánt, az ügyesség alelnökét törvényszéki bírónak nevezte ki. Ezzel megoldást nyert a harmadik tanácselnöki tiszttség betöltése is, mert az itélőtábla elnöke hivatalán kívül is. Minden igaz magyar mozgalmat önzetlen lelkesedéssel támogató tevékenysége mellett valóságos elfelejtette, hogy háboruban szerzett kóros emésztési lassan szervezetét és mint valóban dolgozó embernek szomorú körülményeink között hiányoztak anyagi eszközei is, hogy betegségét megfelelően gyógyíthassa. A néhány héttel ezelőtt új erőre kapott kór 21. évi este végzett vele.

— **A debreceni Ipartestület és az Iparosok Rákóczi-ünnepélye.** A debreceni iparostársadalom is méltóképpen kívánja megünnepelni II. Rákóczi Ferenc születésének 250-ik évfordulóját megfelelő műsorral kapcsolatban. Az ünnepély az Ipartestület dísztermében szombaton este 8 órakor kezdődik. Belépődíj nem lesz.

Sajtócenzura Lugoson

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) A lugosi újságíróknak, mint mindentűt Erdélyben, tarthatatlan helyzetük van az oláhok okvetetlenkedései miatt. A katonai hatóságok már többször *effektív* sajtócenzurát léptettek életbe, sőt egyjében bevezették az öncenzurázás intézményét is, amikor a szerkesztőkkel nyilatkozatokat irattak alá, hogy lapjaikban még a kormányt sem bírálhatják.

A magyar lapok természetesen nem engedelmessékedtek ennek a terrornak és akárhányszor éles bírálatot mondtak az oláh kormány-sátról. A lugosi helyőrségi parancsnokság most büntetésekként ismét elrendelte a sajtótermékek cenzurázását. A cenzurát a helyőrség és a szigoranca közösen fogják gyakorolni. A lapkiadók a sérelmes rendelet ellen tiltakoztak a kormánynál.

A hajduböszörményi leánycserkész-csapat ünnepélyes tábortűzgyújtása

Hajduböszörményi tudósítónk jelenti: A hajduböszörményi leánycserkészcsapat március 24-én d. u. 6 órai kezdettel igen kedves családi összejövetel keretében „Tábortűz” gyújt, mely alkalommal a *Leánycserkésztől fog beszélni Csiba Margit* tanítónő, aki lelkes munkával szervezte meg a vezetői kiváló tudással a hajduböszörményi cserkészcsapatot. A műsor a következő: Ének, előadja a cserkészcsapat. Imádkozik Kun Róza. Leánycserkész 10 tör-

vény mondja Szűcs Zsuzsanna. Tünderke 10 törvény, elmondja Sánta Eszter. Kovács Mária hazafias verset szaval. *Pemflinger Katalin* életrajzát röviden ismerteti H. Varga Zsuzsanna. Cserkészdalokat énekel a cserkészcsapat. *Valddi Róza* imát mond. A műsort Bakócsi Endre szervezőbizottsági elnök beszéde zárja be. A cserkészcsapat a napokban Nyiregyháza is át fog járni, hol *Anna kir. hercegnő* előtt Mult, jelen, jövő c. darabot mutatják be.

— **Evangelikus bűni tisztizület** lesz március 24-én, szerdán délután 5 órakor az evangelikus templomban. Tartja: *Farkas Győző* lelkész.

— **A nő, tanulmányok a nő testéről,** lekerül stb. Bauer, Bernhard orvostanároktól. Kapható Antalfy könyvkereskedésben.

— **Női bőrkönyv** mosható, női glacié, női és férfi kutyabőrkestyűk párjai 120.000 kor. Női divatkestyűk (Phantasi) 40.000 től 180.000 ig. Kapható Vitarianusnál Piac-u. 16., Alföldi palota.

— **Tűzkönyvtár, kirakatok** úkrézése után elszállt *Ungvári S. Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 3-56.*

Debrecen legrégibb és legolcsóbb festék, lakk, kence és háztartási cikkek kereskedése
Neumann Nándor Csapó-utca 8.

Elegáns női tavaszi kabátok
modell szövetruhák legszebb kivitelben legolcsóbb árban kaphatók
Barta Ferencné
női divatházában
Piac-utca 55. (Hungária kávéház mellett)
Angol kabátok — — 400 000 koronától
Covercoat kabátok már 450 000 koronától
Szövetruhák — — 250.000 koronától

Érvényes már a mai naptól!
Sándor, József névnapra és a husvétünnepre

Főzletek a város minden részében	OLCSÓ LIKÓRVÁSÁR		Hangyában
	1 literes üveg Krém likőr I	65000	
	1/2 I	38000	
	1 literes üveg Tr. ple see I	75000	
1/2 I	42000		

Főzletek: Rózsa-utca és Piac—Miklós-utca sarok

Közös előfizetés a Hajdúföldre és az Új Nemzedékre

Elseje tözeledtével ismét felhívjuk a Hajdúföld közönségének figyelmét arra a kedvezményre, amit lapunk kiadóhivatala nyújt a publikumnak, amidőn az *Új Nemzedék* és a *Hajdúföld* 65.000 korona együttes előfizetési díj ellenében juttatja olvasóink kezébe. Az Új Nemzedék lapunk kihordói a Hajdúfölddel együtt már a kora reggeli órákban hához kézbesítik az előfizetőknél, akik pontosan, egyszerre kapják mind a két lapot. Előfizetéseket az Új Nemzedékre és Hajdúföldre Piac-utca 59. szám alatt kiadóhivatalunkban lehet feladni.

— **Lám Sándor gyászja.** Debrecen magyar kereskedő társadalmának egyik legrokonszenvesebb és köztiszteltetben álló tagját, Lám Sándor tüvegkereskedőt, az Üvegkereskedelmi részvénytársaság igazgatóját súlyos vesztés érte. Felesége, mivel 41 esztendőig élt boldog házasságban, hűtfőn délután hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt egyike volt azoknak a nagyműveltségű és nagy szívósságu debreceni kereskedőasszonyoknak, akik magyar egyéniségükkel és puritán családi életükkel szerezték maguknak tiszteletet a debreceni társadalomban. Lám Sándorné haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett drága jó feleségem, testvér, nagynőni és rokon **Lám Sándorné sz. Trásey Ilona** f. hó 22-én d. u. 4 órakor 60 éves korában, boldog házasságának 41-ik évében, hosszas szenvedés után cse deszen elhunyt. Forrón szeretett halottunkat a h. 24-én délelőtt 12 órakor a r. m. kath. temető kapujánál az ugyanezen temetőben levő családi sírban fogjuk örök nyugalomra helyezni. Megboldogult lelkéért az engesztelő szentmiséidőzaf. hó 26-án reggel fél 8 órakor lesz az egk Urának bemutatva Debrecen, 1926 március hó 23. Béke és áldás lengjen drága hamvai felett! Bánatos férje: **Lám Sándor.** Nevelt leánya: **Rózi.** Testvére: **Gy. Toronykőy Antalné Trásey Erzsébet** és gyermekei. Unokáccsa: **Somogyi Gábor** nevével. Sógornője: **Somogyi Ferencné Lám Aranka** és leánya.

— **Mérnöki doktorraaválás.** *Arany Sándor* okleveles vegyész-mérnököt, királyi s.-vegyészet március 18-án a budapesti kir. József-Műegyetemen a *kémiai tudományok műszaki doktordíj* avatták. A kiváló kémia-tudós négy esztendő óta mérnöke a debreceni állami vegyiskísérleti állomásnak és Hortobágy-kutatásával szerzett elévülhetetlen érdemeket. A kémiai doktorátus egyike a legnehezebb doktori vizsgáknak, annál is inkább, mivel csak olyan mérnök nyerhetik el, akik *intenzív és eredményes* tudományos munkó-dést tudnak felmutatni.

— **Várad Géza igazgató előadása a Belvizrendészeti munkalatról.** A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya rendezésében az Alsószabolcsi tiszai armentesítő társulat balparti árterén folyamatba tett belvizrendezési munkalatról terveit a Hortobágy—Berettyó főcsatorna munkálataival kapcsolatban **Várad Géza** igazgató-főmérnök március 27-én d. u. fél 6 órakor a város háza kősgyűlési termében megtartandó előadás keretében ismertetni fogja.

Hirdessen a Hajdúföldben!

— **Gsanak Béla szerzői eszéje** az egyik közreműködőnek, dr. Szedő Miklósnak, az Operaháznál várattalánul közbejött elfoglaltsága miatt az ünnepek után — április 6 án — lesz megtartva a Zenében.

— **A debreceni tankerületi középiskolák mezeli futóversenye.** Csütörtökön délután 3 órai kezdettel a DTE nygerdei sportpályáján rendezik meg a debreceni tankerületi középiskolák mezeli futóversenyét, melyen Debrecen, Nyíregyháza, Sálatoralfajhely és Kisvárdai legjobb futói indulnak.

— **A hajduböszörményi Iparos és kereskedő ifjak részére tánckurzusa** befejeztével Balogh Antalné okleveles tanítónő nagyszabású mulatságot rendezett, melyen színpadon került Farkas Imrénék *Tul a nagy Krivánon* c. egyfelvonásos dalosjátéka, továbbá Murai Károly *Virágfakadás* c. egyfelvonásos vígjátékát és a *Tíz eladó lány* c. énekes bohózatot adták elő igen magas művészzel. Igen fejlett technikára vallott a Balogh Antalné által betanított klasszikus táncok bemutatása, melyet a nővédek adtak elő köztetszész mellett.

— **A választói névjegyzékek kiigazítása.** Debrecen város nemzetgyűlési képviselőválasztói névjegyzékeinek kiigazítására alakított ösztöndíj-küldöttségek működését március 27-ig bezárólag meghosszabbította a polgármester. Választójogának igazolása végett a küldöttségek előtt bárki megjelenhet, idősre pedig bántó terhe mellett mindenki megjelenni és felhívásra okiratait felmutatni köteles.

— **A kalvinista Templomegyesület irodalmi délutánya.** A debreceni kalvinisták Templomegyesületének irodalmi szakosztálya ma, szerdán délután fél 6 órai kezdettel a református Kollégium dísztermében előadást rendez, melyen dr. Révész Imre lelkész mond beszédet. Kívülé Páricsy Pál hegedűtanár, Ferray István zenei tanár, Peleskey Sándor s. lelkész és a Református Tanítói vegyeskar szerepelnek a műsoron. Jegyek 10 és 5 ezer koronás árakban kaphatók.

— **Négy hónapi fogházra ítélte vásári tolvaj.** Hirschpold Istvánné debreceni lakos a legutóbbi országos vásár alkalmával kiment a vásárra és kíváncsi szemmel nézegette a sok vásári portékát. Farkas Tibor budapesti rózsakereskedő sátra elé érve, nagyon megtetszett neki egy finom angol kékeszínű kelme. Hirschpoldné alkudni kezdett az árura, de nem volt elegendő pénze s nem tudta azt megvenni. Mint később kiderült, nem is akarta ő a kelmet megvenni, csak megszerezni és amint a kereskedő egy másik vevőt szolgált ki, a kieszemelt árut hirtelen a kendője alá rejtette és tovább akart állani. Bohus János debreceni cipésmester, aki véletlenül éppen a sátor előtt haladt el, észrevette a hirtelen mozdulatot és figyelmeztette a kereskedőt a lopásra. Ekkor azonban már az ügyes tolvajud messzejárt és amikor észrevette, hogy követik, futásnak eredt és két sátor közé be-szaladva, a lopott dolgot a földre dobta. Ezt több vásári ember észrevette és lefogva Hirschpoldné, átadták a rendőrszemnek. Az ügy a debreceni törvényszék elé került, ahol a Serly-tanács kedden vonta Hirschpoldné felelősségre. A bíróság bírójának mondta ki a vádlottat lopás vétségében és jogerős ítélettel 4 hónapi fogházra ítélte.

— **Sofför, intelligens fiatalember** állást keres. Szíves megkeresést kér „Sofför” jellegre a Hajdúföld kiadóba.

— **Sziáfu! Sziáfu!** Az óriáshangyak támadása és egyéb izgalmas utazási és vadászalandokkal jelent meg az „Egy magyar katonatiszt kalandjai a legsötétebb Afrikában” második füzet, melyben eredeti, helyszínen készült fényképfelvételekkel illusztrálva Debreceni Gyula még az első füzet tartalmát is túlszárnyaló érdekes és izgalmas afrikai kalandjait közli. A második füzet tartalmából megemlíjük: Sziáfu! Sziáfu! Az óriáshangyak támadása Menekülés az ég poklón keresztül. Ég a fűtenger. A p. ruijárt óriáskigyó. Látogatás az álomkór birodalmában. Keresztül a legsötétebb Afrikán. Egy kalandokban gazdag „szafari” utazás stb. Az „Egy magyar katonatiszt kalandjai a legsötétebb Afrikában”, melynek már első füzeté is valóságos szenzációként hatott, felemelkedésű érdekes és amellől tanulságos, végigélt kalandok sorozata. Minden füzet teljesen önálló, befejezett egész s 5000 koronáért minden könyv- és újságárusnál kapható. Kiadja a Magyar Könyvkiadó, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23.

— **Rádióamatőrök figyelmébe!** A huzvétai nagyszabású rádiókiállításra lázasan folynak az előkészületek. A rendezőbizottság állandóan munkában van, hogy a rádiókiállítás a már is mindenfelől mutatkozó nagy érdeklődésnek megfeleljen. A rádióamatőrök már is tömegesen jelentik be részvételüket. A rendezőbizottság ismételtén felhívja mindazokat a rádióamatőröket, akik a kiállításon résztvenni óhajtanak, hogy ezt mielőbb közöljék Szegedi Gyula mérnökkel (a világitási vállalat városi irodájában), aki minden szükséges felvilágosítást készséggel megad.

— **Hirtelen halál différia következőben.** Takacs Erzsébet 10 éves iskolás gyermek szombaton az iskolában hirtelen rosszul lett, ugyanarra, hogy haza kellett mennie. Alig érkezett haza, pár óra múlva váratlanul meghalt. A hirtelen elhunyt leánya este nagyon gyanúsnak tűnt fel és másnap felboncolták betegségének megállapítása végett. A boncoló orvos aztán megállapította, hogy Takacs Erzsébetnek súlyos différia volt és ez végzett vele olyan hamar. A közgazgatási hatóságok megtették az óvintézkedéseket, nehogy a veszélyes járványszerű betegség több áldozatot követeljen magának.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerda, március 24.: Hoffmann meséi, Halmos János m. v. B) bérlet.

Mozgósínházak közleményei:

Szerda—Csütörtök
Március 24 és 25-én

Vígjáték-mozgó

Világattrakció! „A két csavargó”. Pierre Decourcelles Les Deux Gosses című regénye két részben 15 felvonásban. A cimszerepekben Yvette Gubert és Leslie Shaw. A kitűnő íróni mintha nem is regények, de egyenre a filmnépszerűség megsejtel, amelyben egymást váltják a meglepetések egy idegigató dráma keretén belül. „A két csavargó” az egész világon elismerést aratott.

Apolló-mozgó

Kizárólag csak felnőtteknek! Három ragyogó színesi produkció még az attrakciók közül is kiemel a „Bin piacan” című 8 felvonásos drámat. Lil Dagower, Margarete Kupfer és Hans Miendorff játszák a megragadó és mindig hálás cimszerepeket. A bemutatón a közönség szűnni nem akaró tapsal adott tetszésének kifejezést. Maglósi: Gaumont: Világhírű.

Jöjnek! „Szo kimondó asszonyság” (Madame sans Gene) Gloria Swinnonnal, „A hattyu” Adelp Meajauval.

Metecor-mozgóban

Csütörtökön, gyümölcsöltő boldogasszony napján „Az első élt világ” amerikai világit. Kisebő film: „Sicc és a csodilampa”, Előadások 4, 6 és 8 órákor.

TEGDES

NŐI ÉS FÉRFISZABÓSÁGA
PÉTERFIA-UTCA 42

Legelőgansabb öltönyök
heti és havi részletfizetésre

Csak Franck a kávédarálóval.

Száz esztendő óta
Járja ez a nóta.
Sódar, kolbász, dagadó
FRANCK-os kávé csak a jó!

Bészler és Dávid vaskereskedése

a Kossuth szobor mellett.

Szántóvasak Tengelyek Kapák Ásók Ráívasak Láncok és szegek stb nagy raktára!

Olosó árak!

Pontos kiszolgálás!

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0.0072.80

Zürich, március 24

Zürichi zárlat

Budapest 0,007280—0,007280, Páris 1826—1835—, London 26,24 1/2—25,24 1/2, New-York 519,25 519 1/2, Brüsszel 21,15—21,15, Ml. ó 20,88—20,89, Amsterdám 208,10—208,10, Berlin 123,65—123,60, Bécs 73,17 1/2—73,17 1/2, Szófia 3,75—3,75, Prága 15,38 1/2—15,38 1/2, Varsó 65—65, Belgrád 9,14 1/2—9,14 1/2, Bukarest 2,17 1/2—2,17 1/2.

Terténytőzsde zárlat

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 375—387,5, dunántúli 370—382,5, pestvidéki 374—385, rozs 215—221,5, árpa 245—255, sórárpa 800—330, zab 245—255, tengeri 175—177,5, korpá 162—165.

Eladások a következők: Buza: 100 q pestv. (77) 8725 ppar, 450 q füzai (77) 8750 ppar, 300 q dtali (77) 3725 pp. III., 800 q füzai 3750 ppar, 1,0 q tizai (78) 4125 Hnatom, 150 q tizai (78) 4100 Hnatom, 500 q dtali (77) 3775 pp. III., 300 q jászai (77) 3800 ppar, 300 q füzai (77) 3775 ppar. Rozs: 300 q 2225 Muraker, 150 q 2400 ppar. V, 100 q 2225 Muraker, 100 q 2212,5 ppar. Zab: 600 q 2500 Agfalva, 300 q 2525 Aptaiva, 100 q 2560 Agfalva. Tengeri: 150 q 1750 ppar. Ög. 300 q juzó 275 ck Szőreg.

Lisztárak: Ög 685, Ög 670, 2 es 0150, 4-es 5850, 6 os 4600, 7-es 2850, rozs 0.ás 5400, egys. rozsliszt 3700.

Alföldi Első Kékfestőgyár

SZTARICKAY FERENC

Békéscsaba!

Bérfestésre elvállal, kibővített szemében, minden e szakmába vágó munkát, a legelőgansbb napi áron, úgy mangolt mint mangolatlan állapotban. —o— Specialista

orange, setét és világosveres

festőkben. Múlt évi németországi tanulmányutamon begyakorolt legújabb rendszer és a legjobb módszer szerint.

SZÓZAT

KIRISZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP

Hírtetés: egy óra 40.000 K
negyedévre 10.000 korona. —
Egyes szám ára hétköznapi 2000
korona, vasárnap 3000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS

eredményt ér el, ha a
SZÓZAT-ban hirdeti!

Elsőrangú kárptos munkát készít
Szabó József Varga-utca 1.
(Szentanna sarok) Berzely fotelek, garnitúrák, hencserek raktáron.

PADLÓLAKKOK

kiváló minőségben, ugyszintén mindennemű festékek rajon olcsó kapható
STERN festék üzletben
Piac-utca 10. Bikával szemben
Ugyanott poloska és svábbogárító
a volt minőségben ismét kapható.

Pénztár-blokk

ötféle betűjelzéssel
kapható bármily mennyiségben
lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. sz.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

6 szobás teljesen modern lakás minden mellékkel a kádó. Cim a kiadóban. **Kvartélyos felvétel** egy jobb családhoz. Ösv. Toth Károlyné, Szent Anna 38. sz. 508

Kétszobás kiadó. Cim a kiadóban. 494

Butorozott szoba két ágyval kiadó, Varga-utca 6. 470

Kiadó Piac utcán butorozott szoba magános úrnak április 1 re. Cim a kiadóban. 488

Kvartélyos felvétel Csillag-utca 90. sz. 464

Butorozott szoba két személyre április elsejére kiadó. Szappanos-utca 7. 569

Új butorozott szoba magányos úrnak egyenlő névelő kiadó Miklós-utca 21. 518

Kiadó szonál átjárás kis szoba külön hordóval és pincezoba, ki azt rendbe hozza Kvartélyos adok házaspárnak is. Kuruc-utca 62. 517

Galambos butorozott szoba intelligens egyének kiadó Török Bálint utca 25. 521

Ajánlat

Ne vegyen husvétli parfümöt és kölni vizet, amíg a Vegyszerkereskedés meg nem nézi. Halvan-utca 11. 262

Raktározás mint. Valódi karabadi porcelán és, teás- és altinkésítetek, vasak stb. legolcsóbban beszeresethők B. Arner Gyula cégnél Royallal szemben Telefon 4-68. Alapítási év 1801. 223

Kidolgozott (cserkezes) vállal Nagy Gyula műbíráló József kir. herceg-utca 3. 494

Legdivatosebb kárpok, estélyi, utcai ruhák alkalmatos bámulatos olcsón kaphatók és készítenek „Belvárosi”-ban, Kossuth-utca 26. 811

Hajszárítók, csipkék, rövidárúk legolcsóbban, legnagyobb választékban Binóthnál Halvan-utca 1. 347

Kerti vasbutorok ugymint szesztalok készítenek Rákóczi-utca 13 — Ottó lakosnál 857

Selyem- és szalmakalapok legolcsóbban beszeresethők Matia Anna, Csemete-utca 10. 420

Festékek, laktok, firnisz, szománcok legfinomabb szoba padlófaktok legolcsóbban kaphatók. Klein Vilmos Arany János 10. udvarban. 224

Labalos munkát, villany és vízvezeték javítás egy szoba, konyha lakásért elvállalok lakbért fizetek Csónak utca 8. Boldogkett 57

Angol-német hölgy biztos sikerrel legújtanácsadónak (rákat ad. „Angol” jellegé. 507

Hassznerbendő 2900 négyszögletes föld nyírására kitűnően alkalmas lakással Nagyerdő mellett. Érkezhetni dr. Ujfalussy ügyvédnél Piac-utca 44. Hétköznap reggel háromnegyed 9-kor 487

Egyetemi hallgatók középiskolák tanulók tanítását jutányos áron elvállalja, értekezni lehet a kiadóban 489

Vörössy téglagyár mellett egy hold dinnye föld felesbe kiadó, érkekezhetni naponta 9-12 óráig Széchenyi utca 34. Gazdasági hivatal 479

Kiadó Végvidéki, villamos megálló mellett egy hold lucernás föld ideai lucerna-terméssel Vár utca 8. 519

Hajdusabonyi hóforrás 15 lépésre, 400 cseleget 100 négyszögletes föld kiadó, ugyanitt szoba nyírásra kiadó Felvilágosítást ad Pentáros Imre Hajdusabonyi, Rendőség 482

Gerjesztőanyag vagy szobalány mellé szakkészenak, vagy főzőnőnek hét éves bizonyítvánnyal emenne idősebb nő, cim Vigkedv Mihály utca 26 474

Egy 4 hónapos ptkányfogó kutyát adok annak, ki jól gondját viseli. Friss, Csónak-utca 24.

Zamatos házi bors, bakator és fajszelekből nem savanyul literenként 10.000. Kapható minden nap Poroszlav-utca 58. 525

Gerény szőlőtelepen öreg szőlő pótláshoz győztes tőkék kaphatók. Telefon 955. szám.

Kereslet

Kereslettel jelölt egyszerű asszony uradai tanácsra keresetik Püspökudvar mellett elsőjére Miklós utca 21. Kereslet-építet. 496

Egy jó házból való fiú tanulónak felvételük. Úvegészület Rákóczi-utca 8. 498

Modern tiszta ebédelt és szőnyeget keresek megvételre. Cim a kiadóban. 4:9

Autóparban szakképzett sofőr állást keres „Motorszerelő” jellegre kiadóba kérek. 472

Megbízható mindenest leány keresetik aki főzőnő is jól ért. Dr. Báthory, Kálvin-tér 13. 514

Tanulóleány felvétetik Papp Vilma női divatterme Simonffy-utca 11. 520

Tisztviselő keres teljes ellátást havi 900 ezer koronáért eskik uri családnál. Szíves felkeresés véget címet a kiadóba „Tisztviselő” jellegre kérek. 516

Egyetemi tanárszögöd a klinika környékén — Simonyi-ut vagy közelében — butorozott szobát keres. Cim a kiadóhivatalban. 526

Kétféle kis leányomhoz keresek egyszerű gyermekszertető asszonyt, ki a délutáni órákban bejárna. Nap-utca 1. 527

Eladás

Beköltöhető ház háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó Sestakert, Andrássy-ut 29. Érkezni Harma by könyvkereskedésben, Fűvészker-utca 14. 446

Hávy lexikon 11 kötet. Magyar Nemzet Történelmi 10 kötet bőrkötésben, új állapotban eladó. Csillag-utca 82. 242

Sós szalonna házi, prima 70-80 kg eladó. Csillag utca 82. 394

Egy jó állapotban lévő Fiat versenyautó, 6 üléssék, 4 hengeres, 35 lóerős, min elfogadható árért eladó. Érkekezhetni Kinyppa Sándornál Debrecen, Varga-ker, K. Toth-utca 30. szám. 451

Eladó három méhcsalád Homokhegy-ut 87. 475

Eladó áománczott háló, ovál asztali karos székek utányos áron Lehel-utca 19. 480

Bocsnádi kaptárak igen jó állapotban eladók Cegléd-utca 7. 484

Egy kiselb fekete ebédelt olcsó áron eladó Szent Anna 25. 481

Finom bor van eladó Szappanos-utca 11. 476

Eladó sport kosztim, gyermekágy, függőlampák, Fűvészker 10. 473

Eladó ház harmi ó évig adómentes Boldogkett, Csónak utca 8. 468

Eladó ház egyszerűbb szoba, konyha lakókkal Csapókeret letelejés, ugyanott gazdasági pépek eladók. Érkekezhetni Messzina 12. 508

Priemnyerges complet olcsón eladók. István-ut 11. 511

Teljesen jó karban levő, könnyű homok futó 1 lovas kocsi, 10 és jó serszám-mal eladó, Hadházi-ut 16. Szabó 478

Kerti földök Tégláskertben 2000 négyszögölcesek eladók, Cegléd-utca 7. 483

Villatelek eladó Széchenyi-ut 5. 497

Eladó szőlő Hajdubagason 674 öl. Érkekezni lehet Széchenyi-utca 21. Ladányinál 492

Kijátszott hegedű, politurosz hálószoza és egyéb butorok olcsón eladók Szent Anna 29. 456

Birtok eladás. Debrecenből köves távolra levő, a hosszupályi köves ut mellett elterülő „Szabó-tízta” elnevezésű birtok összes tartozékaival együtt egészben vagy részletekben ügyfeleink és bizalmasok eladjuk Dr. Hódy Sándor és dr. Böszörményi Béla ügyvédek, Piac-utca 77. Telefon 7-80. 516

Bethlen utca 65. számú szép nagy családi ház beköltöhető lakással jutányosan eladó. 513

Eladó méhek, kaptárak, mészpergető rakók és is. Vágóhid mellett. Bellegelő 202 szám. 512

Két szoba és melléképítményekből álló Nádor utca 4. sz. ház 680 négyszögöl kerti-1 István gómalom mellett eladó. Érkekezni Károly Ferenc József-ut 13. atatt. 623

Irógép látható írásu, viaszváltós, keretet használt eladó. Simonyi ut 11. 524

Eladó temetkezési vállalat teljes felszereléssel, három kocsi val Hajdusabony. Szabó Imre 419

Forgács urifodrász Arany János-utca 2

M e g h i v ó.

A Debreceni Gazdák Bankja Résvénytársaság
00 XV-ik évi 00
rendes közgyűlését

1926 évi március hó 31-én délután 4 órakor Debrecenben, Kossuth utca 17. szám alatti üzlethelyiségében tartja, melyre a t részvényesek azon figyelemfelhívással hivatalnak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1925. év végéig nevékre ártírt részvényeiket a le rem járt szelvényekkel együtt 1926 március 27. délelőtt 12 óráig a társaság pénztáránál letétbe helyezni. (Alapszabály 10. § a)

Az 1925. évi zárszámadások, a jelentések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közszemlére kitétetés és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. §-a)

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése és javaslata 700/1925 P. M. sz. rendelet alapján elkészített 1925. év január hó 1-i megnyitómérlégről, ennek kapcsán a megnyitómérlég, alapítók, tőkeletartók, részvények darabszámának és részvények névértékének megállapítása.
2. Az újraértékeléssel kapcsolatosan az alapszabályok megfelelő szakaszainak módosítása.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1925. évről, a mérleg, a eredményyszámla megállapítása és határozathozatal a tiszta nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. A felügyelőbizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az

„ISTVÁN RÁJLY”
SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központú fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

Kapa, ásó
és mindenféle kerti és mezőgazdasági cikkek nagy letekata

Sesztina Lajos vasnagykereskedés
Debrecen, Piac-utca 28.

LENGYEL
Vegytisztító Kelme festő Gőzmosó
CSAPÓ-UTCA 18.
Pírásság és gyűjtés s s iat m halya ben k r s i t a t .

PERZSA
Husvétli Vásárt rendez
Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth utca 19. sz.
la Csokonai színházal szemben. — Telefon 1116

Hajdusámsóni Gazdasági Hiteleszövetkezet
mint az O. K. H. tagja kötelékébe tartozó hajdusámsóni

„Ilona szőlőtelep”
saját termésű kitűnő fajborait

Ferenc József ut (Piac-utca) 75
szám alatt a kppualati pincehelyiségben pecséttel lezárt hordókkal csapóva, feltétlen megbízhatóan keze ve, nyit edénybe, barmily kis mennyiségben az alábbi árakon kiméri:

1 liter Rizling — 12.000 K
1 liter Ezerjó — 10.000 K
1 liter Kövidinka — 10.000 K

Pincénk és a kezelés tisztaságát kérjük megtekinteni
AZ IGAZGATÓSÁG.

Megnyit!

Uj Hölgyfodrász Szalon
Hunyady- és Erzsébet utca sark
Közisztviselők fióküzlete mellett.

Legszebb és mégis a legolcsóbb

férfiruhák

a legújabb divat szerint
Sélyei József
uri divatszabónál készítenek, ahol legnagyobb választék bel- és külföldi szelvényekben. — Alapítástott 1888. évben.
Péterfia-utca 42. sz.

Rádió!

GÖRCSÖS LAJOS Batthyány-utca 26.
Raktáron tart rádiókészülékeket s ezek alkatrészeit a legolcsóbb napiárban Villamos selyemernyők, izzólámpák, stb. stb.

Utak, udvarak, járdák, terek kiburkolása

faragott vagy faragatlan kővel, élire vagy lapra fektetett églábol, vagy betonból szakszerű kivitelben és jutányosan vállalkozunk
Barttha István és Tsal Hővezetőesterek
Debrecen, Ispóty-utca 3/h.
T elefon 7-85.
Kérjen árajánlatot!

Hírdta a Magyar Nemzeti Hírviv- és Lapkiadó-Vállalat 87.